

Warszawa, 08-05-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.511.34.2025.KB

Pani

Elżbieta Banaszewska – Miałkowska

**Dyrektor Departamentu Orzecznictwa
Podatkowego**

Ministerstwo Finansów

Via ePUAP

Szanowna Pani Dyrektor,

uprzejmie informuję, że do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło pismo Pana [REDAKTOWANE] (dalej: „Skarżący”) dotyczące sposobu formułowania upomnień w pismach wzywających zobowiązanego do uiszczenia mandatu karnego.

Skarżący został ukarany mandatem o znacznej wysokości i go nie uregulował, opłacał natomiast inne mandaty, jednak kolejne upomnienie, które otrzymał wystawione było na inną kwotę, różniącą się od nominalnej wartości wypisanego wcześniej mandatu.

Skarżący zauważył, że ukarany mandatem, nie znający regulacji zwartych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 111, dalej: „Ordynacja”), tj. treści art. 62 § 1 i § 1a Ordynacji nie będzie poczuwał się do zapłaty mandatu czy innej należności do czasu wyjaśnienia zaistniałej różnicy.

W ocenie skarżącego prowadzi to do narastania zobowiązań poprzez naliczanie kolejnych upomnień oraz kosztów egzekucji za kolejne mandaty, o których płatnik jest przekonany, iż już je uregulował.

Dzieje się tak, ponieważ urząd skarbowy – stosownie do art. 62 § 1 i § 1a Ordynacji dokonaną wpłatę zalicza na poczet podatku zgodnie ze wskazaniem podatnika, a w przypadku braku takiego wskazania - na poczet zobowiązania podatkowego o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zobowiązań podatkowych podatnika. W przypadku gdy na podatniku ciąży zobowiązania podatkowe, których termin płatności upłynął, dokonaną wpłatę zalicza się na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności we wskazanym przez podatnika podatku, a w przypadku braku takiego wskazania lub braku zaległości podatkowej we wskazanym podatku - na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zaległości podatkowych podatnika.

Niestety - jak zauważył Skarżący - w urzędowych upomnieniach nie ma wzmianki organu o przyczynach różnicy między kwotą widniejącą na upomnieniu a kwotą na wystawionym mandacie – co w jego ocenie utrudnia prawidłowe wykonanie zobowiązania.

Pragnę zauważyć, iż zgodnie z art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 132, dalej: „upea”) - egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego **oraz inne dane niezbędne do prawidłowego wykonania obowiązku przez zobowiązanego**, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Mając na uwadze powyższe, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, zwracam się do Pani Dyrektor z uprzejmą prośbą - na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1264, ze zm.) - o ustosunkowaniu się do zarzutów Skarżącego. Jednocześnie proszę o odpowiedź na pytanie, czy w ocenie resortu finansów umieszczanie w upomnieniu informacji o dokonanej wpłacie na poczet zaległości o najwcześniejszym terminie płatności – tak aby zobowiązany posiadał wiedzę na ten temat – przyczyniłoby się do prawidłowego wykonania nałożonego na niego obowiązku – stosownie do art. 15 § 1 upea?

Z wyrazami szacunku

Piotr Mierzejewski

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:
Skarżący